

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Zwiedzamy Łazienki Królewskie cz. III

czas trwania: 2 godziny, typ: piesza, liczba miejsc: 8, stopień trudności:
bardzo łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Kontynuację naszego spaceru zaczynamy od pomnika króla Jana III Sobieskiego. Konny posąg króla wyrzeźbił w szydłowieckim piaskowcu Franciszek Pinck, według projektu Andrzeja LeBruna. Stanisław August Poniatowski, mający szczególnie sentyment dla postaci króla Jana III Sobieskiego, nadał uroczystości jego odsłonięcia niebywale okazałą oprawę.

Pomnik stoi przy ulicy Agrykola, przy której ustawione są zabytkowe latarnie gazowe z XIX wieku. Do dnia dzisiejszego przetrwało ich w stolicy niewiele. Dlatego też są one kolejną z atrakcji Łazienek Królewskich.

Idąc Agrykolą „pod górkę” w kierunku zachodnim, po przejściu kilkudziesięciu metrów od pomnika, po lewej stronie widzimy ozdobne, klasycystyczne ujęcie źródła, zaprojektowane przez J. Ch. Kamsetzera w 1785 r. Tego lata zostało gruntownie odrestaurowane.

Wracamy parkiem wzdłuż ogrodzenia i, po dojściu do stawu, skręcamy w prawo, kierując się w stronę Pałacu na Wyspie. Kilkadziesiąt metrów przed nim, oddalone od alejki, po prawej stronie, wśród drzew, stoi na kolumnie popiersie króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Ustawione zostało w tym miejscu 20 lat temu, jako podziękowanie za Łazienki.

Widać stąd, wybudowany w 1780 r., budynek Nowej Kordegardy, który pierwotnie miał kształt chińskiej altany, ozdobionej wewnątrz malowidłami Plerscha. Od 1782 r. pełniła ona rolę teatru dworskiego, a od 1788 r. – kordegardy. Przebudowana w 1830 r. przez Jakuba Kubickiego, otrzymała miano Nowej Kordegardy. Obecnie mieści się tu kawiarnia „Trou Madame”, nawiązująca swoją nazwą do XVIII-wiecznej tradycji.

Do następnego obiektu warto pójść Aleją Chińską, do niedawna udekorowaną chińskimi ozdobami. Nową Pomarańczarnię wzniesiono w 1870 r., z przeznaczeniem na bogatą kolekcję drzew pomarańczowych, zakupionych od Radziwiłłów z Nieborowa. Od 1991 r. mieści się w niej wysokiej kategorii, stylowa restauracja „Belvedere”.

Kolejnym punktem naszego zwiedzania jest Świątynia Egipska. Warto w tym momencie wspomnieć, iż dalej na południe rozciąga się Ogród Modernistyczny Południowy, zaś po jego prawej stronie rosną najstarsze parkowe drzewa, a za nimi znajduje się skromny plac zabaw dla dzieci.

Nim dojdziemy do Świątyni Egipskiej, po drodze, po prawej stronie spotkamy stojące na niewielkim placu popiersie. Jest to ustawione 12 lat temu popiersie Maurycego Mochnackiego.

Świątynię Egipską, nawiązującą do architektury starożytnego Egiptu, wzniesiono w latach 20. XIX w., według projektu Jakuba Kubickiego.

Ostatnim obiektem trzeciego etapu zwiedzania Łazienek Królewskich jest, odsłonięte 6 lat temu, popiersie autora słynnej książki „Kamienie na szaniec” – Aleksandra Kamińskiego. W jego pobliżu znajduje się drugie ozdobne ujęcie źródła – źródło południowe.

Program wycieczki

Warszawa

Pomnik Jana III Sobieskiego

Karuzel na Agrykoli

W ciekawym miejscu, wzdłuż ul. Agrykoli, na mostku przecinającym staw Łazienkowski stoi pomnik króla Jana III Sobieskiego. Jego autorem był królewski rzeźbiarz Franciszek Pinck, a pomnik odsłonięto 14 września 1788 r., w 105. rocznicę wiktorii wiedeńskiej.

Bryłę piaskowca przywieziono z kamieniołomu w Szydłowcu i ustawiono w pobliżu Ermitażu, kilkaset metrów od mostu na Agrykoli, który specjalnie przebudowano, aby lepiej wyeksponować pomnik. Król został przedstawiony w zbroi rycerskiej, na ciężkim, bojowym koniu, który tratuje kopytami powalonego Turka.

Stanisław August Poniatowski zorganizował z okazji odsłonięcia pomnika wiele atrakcji, które miały przypomnieć dawne sukcesy militarne Polski, a przy okazji wzbudzić w narodzie nastroje antytureckie, co wiązało się już z bieżącą polityką. Przygotowane widowisko - karuzel - składało się głównie z pokazów wojskowych: jazdy konnej, strzelania, szermierki itd. Zbudowano z tej okazji drewniany amfiteatr na 6 tys. widzów (między Białym Domem a Pomarańczarnią).

Uroczystość zgromadziła ok. 30 tys. mieszkańców Warszawy, którzy zapełnili zbocze skarpy i siedzieli nawet na drzewach. Po imprezie plenerowej była jeszcze druga część dla wybranych - przedstawienie w teatrze w Pomarańczarni, kolacja na kilkaset osób, iluminacja pałacu, ogrodu i nowego pomnika, a także kosztowne fajerwerki. Wszystko ponoć bardzo się udało, ale lud warszawski był złośliwy, już następnego dnia na murach miasta rozlepiono wierszyk, który w jednej z wersji brzmiał:

"Sto tysięcy karuzel kosztował - ja bym trzykroć łożył,
By Stanisław skamieniał, a Jan Trzeci ożył".

52°13'03"N 21°02'07"E | na mapie:A

Warszawa

Latarnie gazowe na Agrykoli

Agrykola to wytyczona w XVIII w. droga prowadząca do dawnego zwierzyńca w Łazienkach. Swoją nazwę wzięła od jej budowniczego płk. Karola Ludwika Agricoli, który kierował pracami nad utworzeniem Parku Łazienkowskiego. Biegająca wąwozem ulica pozostała do dziś niezabudowana, nie jest również dostępna dla normalnego ruchu samochodowego.

Wielką atrakcją Agrykoli, którą warto polecić, są zabytkowe latarnie gazowe z XIX w. Do dziś w Warszawie przetrwało ich niewiele. Spotkać je można przy ulicach Zoli, Ludnej i na Nowym Mieście. Latarnie zapalane są i gaszone przez latarnika, tak jak to miało miejsce od 1856 r. W 2006 r. odrestaurowano ciąg starych latarni, a w miejscu brakujących ustawiono ich dokładne repliki. Agrykolą warto pospacerować wieczorem lub nad ranem, zwłaszcza jesienią, gdy rosnące tu drzewa o przebarwionych liściach doskonale uzupełniają się światłem latarni. Gazowe oświetlenie o ciepłym blasku tworzy niezwykły klimat i przenosi nas w dawne czasy.

52°13'04"N 21°01'53"E | na mapie:B

Warszawa

Popiersie króla Stanisława Augusta Poniatowskiego w Łazienkach

W podziękowaniu za Łazienki 8 maja 1992 roku w pobliżu

Pałacu na Wyspie odsłonięto popiersie króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Popiersie wykonane z brązu, stoi na marmurowym postumencie. Jest to odlew rzeźby wykonanej przez Andrzeja Le Bruna. Na cokole znajduje się napis: "Królowi Stanisławowi Augustowi w podzięcie za Łazienki 8 V 1992 r."

52°12'58"N 21°02'06"E | na mapie:C

Warszawa Nowa Kordegarda (XVIII-XIX w.)

Po zachodniej stronie od Pałacu Na Wodzie położony jest niewielki, biały budynek nazywany Nową Kordegardą. Jest to zbudowany w latach 1779-1780 według projektu Dominika Merliniego pawilon, który służył rozrywce. Grano w nim we francuską grę Trou-Madame polegającą na wrzucaniu kul do numerowanych bramek. W 1782 r. budynek zaadaptowano na teatr nazwany Małym lub Komedialnym, który działał do oddania nowej sceny w Pomarańczarni. Obecny, klasycystyczny kształt budynkowi nadał Jakub Kubicki w 1830 r. Po opuszczeniu pomieszczeń przez teatr funkcjonował tutaj magazyn rzeźb.

52°12'54"N 21°02'02"E | na mapie:D

Warszawa

Nowa Pomarańczarnia

Ten obiekt powstał nieco później niż większość budowli w Łazienkach, bo w 1860 roku. Znajduje się nieco na południe od najbardziej uczęszczanych ścieżek. Jego przeznaczenie było podobne jak Starej Oranżerii a obecnie mieści się tam restauracja "Belvedere".

52°12'42"N 21°02'00"E | na mapie:E

Warszawa Pamięci Maurycego Mochnackiego

Spacerując po Łazienkach Królewskich w pobliżu Świątyni Egipskiej, natkniemy się na pomnik poświęcony uczestnikowi i kronikarzowi powstania listopadowego, Maurycemu Mochnackiemu, który internowany po upadku powstania, wykonywał ciężkie prace w Ogrodzie Belwederskim. Popiersie Mochnackiego autorstwa Wiesława Winklera ustawiono w 2000 r. na cokole z pierwszej połowy XIX w. służącym za podstawę popiersia cara Aleksandra I.

52°12'44"N 21°01'49"E | na mapie:F

Warszawa

Świątynia Egipska w Łazienkach

W wale ziemnym, będącym pozostałością po tzw. okopach Lubomirskiego opasujących pod koniec XVIII wieku Warszawę, usytuowany jest budynek nazywany Świątynią Egipską. Dach tej budowli jest jednocześnie mostem, nad którym wznosi się kolumna z hieroglifami (dawniej drewniana, dziś z blachy). Do pawilonu przylegała nieistniejąca obecnie sala figarni. Twórcą tego obiektu był prawdopodobnie arch. Jakub Kubicki, a zbudowano go około 1820 r. Z mostu rozciąga się piękny widok na część parku ze stawem.

52°12'40"N 21°01'44"E | na mapie:G

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): fot. K. Chojnacki, zbyszekF60, km_nida, zbyszekF60, AniaJurek, zbyszekF60, zbyszekF60, zbyszekF60

Trasa dodana przez: rk1909

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
niedziela 25 sierpnia 2024 02:17:24

Warszawa

Pamięci Aleksandra Kamińskiego

Aleksander Kamiński ps. Kamyk był wybitnym działaczem harcerskim. W czasie wojny aktywnie uczestniczył w działaniach Armii Krajowej, był członkiem ścisłego kierownictwa Szarych Szeregów. Napisał sztandarowe dzieło okupowanej stolicy "Kamienie na szaniec". Jego postać upamiętnia popiersie znajdujące się w pobliżu źródła południowego, położonego obok Świątyni Egipskiej (obecnie Muzeum Harcerstwa). Na cokole widnieje krótki napis: "Aleksander Kamiński Kamyk 1903-1978". Rzeźbę wykonał Wiesław Winkler, a odsłonięta została w 2006 r.

52°12'42"N 21°01'43"E | na mapie:H